

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 141

гр. Благоевград, 21.03.2024 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ДЕВЕТИ СЪСТАВ, в закрито заседание на двадесет и първи март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Николай Грънчаров

като разгледа докладваното от Николай Грънчаров Търговско дело № 20231200900050 по описа за 2023 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е образувано въз основа на искова молба, депозирана пред съда от от З. П. О., ЕГН *****, П. З. О., ЕГН ***** и Е. З. О., ЕГН *****, всички с адрес ***, чрез пълномощника адв. Г. К. М., с адрес за кореспонденция ***, срещу ЗАД „ДАЛЛ БОГГ: ЖИВОТ И ЗДРАВЕ“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, ж.к. „Дианабад“, бул. “Г. М. Димитров“ № 1.

Предявени са иски с правно основание чл. 432 от КЗ, за неимуществени вреди.

Сочи се с ИМ че в резултат на ПТП, настъпило на 29.01.2022г., около 20.25 часа, на път № *, при км. 0.5, от * в посока *, *, е пострадала В. З. О.- дъщеря на първата ищца и сестра на останалите ищци по делото. Твърди се, че същата е била блъсната от л.а. м. „*“, с рег. № *, който е управляван от правоспособния водач Р. А. А., ЕГН *****, от *, *, *, като вследствие на удара пострадалата е починала.

Сочи се с ИМ, че за случая е образувано ДП № 38/2022г. по описа на РУ на МВР * срещу виновния водач, за извършено престъпление по чл. 343, ал. 3, пр. 3, б. “б“, пр. 1, във вр. с ал. 1, б. „в“, във вр. с чл. 342 ал.1, пр. 3 от НК.

Твърди се с ИМ че в резултат на смъртта на В. З. О., ищите са претърпели болки и страдания, като са понесли много тежко загубата, претърпели са и продължават да търпят такива заради загубата на своята дъщеря и сестра. Поддържа се с ИМ, че това незаличимо събитие се е отразило съществено и на психиката на ищите по делото, като след смъртта на В. З. О., те не могат да преодолеят загубата на своята близка роднина. Исковата претенция е основана на доводи, че претърпените болки и страдания от преждевременната смърт на обичаната дъщеря и сестра, следва да бъдат репарирани, като ищите са предявили иск за присъждане на справедливо обезщетение.

Сочи се с ИМ, че към момента на настъпването на ПТП, от което са последвали уврежданията за пострадалата, управлявания от виновния водач л.а. м. „*“, с рег. № *, е бил

застрахован при дружеството ответник- ЗАД „ДаллБог: Живот и Здраве“ АД, въз основа на сключена застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите по Застрахователна полица № BG/30/121003082210, валидна от 27.10.2021г. до 26.10.2022г.

За да обосноват правния си интерес от завеждането на иск за обезщетение срещу дружеството ответник, сочи се от ищите с ИМ, че с молба до ответника по реда на чл. 380 от КЗ, ищите са поискали изплащането на застрахователно обезщетение за претърпените от тях неимуществени вреди. По молбата им при ответника е образувана преписка- щета № 0801-002300/2022-01. С писмо с изх. № 3528/18.07.2022г., от дружеството ответник- „ЗАД „ДаллБог: Живот и Здраве“ АД, е отказано изплащане на поисканото обезщетение за неимуществени вреди, поради недоказано виновно поведение на водача на л.а. м. „*“, с рег. № *.

Предявени са иски за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди, с правно основание чл. 432 ал.1 от КЗ, с които се иска от съда да постанови решение, с което да осъди да осъди ЗАД "ДАЛЛ БОГГ: ЖИВОТ И ЗДРАВЕ" АД- гр.София, със седалище и адрес на управление: гр. София 1172, район „Изгрев“, ж.к. „Дианабад“, бул. „Т.М.Димитров“ № 1, ЕИК 200299615, представлявано от Б. Г. И., Р. В. М. И Ж. С. К., заедно от поне двама изпълнителни директори, да плати на :

-З. П. О., с ЕГН *****, сумата в размер на 350 000лв./триста и петдесет хиляди лЕ./, ведно със законната лихва от датата на ПТП- 29.01.2022г. до окончателното плащане, представляваща обезщетение за неимуществени вреди - болки и страдания от загубата на дъщеря си В. О.;

-П. З. О., ЕГН *****, сума в размер на 350 000лв./триста и петдесет хиляди лЕ./, ведно със законната лихва от датата на ПТП- 29.01.2022г. до окончателното плащане, представляваща обезщетение за неимуществени вреди - болки и страдания от загубата на сестра си В. О.;

- Е. З. О., с ЕГН *****, сума в размер на 350 000лв./триста и петдесет хиляди лЕ./, ведно със законната лихва от датата на ПТП- 29.01.2022г. до окончателното плащане, представляваща обезщетение за неимуществени вреди- болки и страдания от загубата на сестра си В. О..

Претендират се разноси пред настоящата съдебна инстанция, на осн. чл. 78 от ГПК и чл. 38 ал. 2 от ЗА, за възнаграждение на един адвокат, съгласно Наредба № 1/09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Представени са писмени доказателства, поискано е допускане и назначаване на съдебно медицинска експертиза, при посочени в ИМ задачи за вещото лице специалист по съдебна медицина. Иска се от съда допускането на двама свидетели при режим на довеждане, за претърпените от ищите болки и страдания. Иска се да бъде задължен ответника- „ЗАД „ДаллБог: Живот и Здраве“ АД, да представи по делото заверено копие от Застрахователна полица № BG/30/121003082210, валидна от 27.10.2021г. до 26.10.2022г., както и заверени копия от преписка по щета № 0801-002300/2022-01 или да бъде издадено съдебно

удостоверение по реда на чл. 186 от ГПК на ищците за снабдяване с друго такова.

С Определение № 341/10.07.2023г. по настоящото т.д. № 50/2023г. по описа на ОС Благоевград, съдът на осн. чл. 83 ал. 2 от ГПК е освободил ищцата З. П. О., от заплащането на държавна такса и разноски по делото пред настоящата съдебна инстанция.

Съдът въз основа на служебно извършената проверка по реда на чл. 130 от ГПК за допустимостта на предявените искове и въз основа на изведените от процесуалният представител на ищците фактически твърдения и правни доводи с исковата молба и представените към нея доказателства счита, че пред съда са предявени за разглеждане искове с правно основание чл. 432 ал.1 от ТЗ, във вр. с чл. 79 ал.1 от ЗЗД и чл. 86 ал.1 от ЗЗД, които са процесуално допустими.

След като прие исковата молба за редовна и счете че е налице изначална допустимост на предявените пред съда за разглеждане искове с правно основание чл. 432 ал. 1 от ТЗ и чл. 86 от ЗЗД, съдът извърши проверка за приложимия процесуален закон и за процесуалния ред по който следва да се проведе производството по делото. Възникналото между страните по делото правоотношение следва да бъде съотнесено към тези изрично визирани в разпоредбата на чл. 365 ал.1 т. 1 от ГПК и производството по делото следва да се развие и проведе по реда на Глава XXXII от ГПК, приложимия закон уреждащ търговските спорове.

С Определение № 342 от 10.07.2023г. по настоящото т.д. № 50/2023г. по описа на ОС Благоевград, съдът е разпоредил препис от ИМ и приложените към нея писмени доказателства, да бъдат изпратени на ЗАД „ДаллБог: Живот и Здраве“ АД. Указал е на ответника, че в двуседмичния срок по чл. 367 ал. 1 от ГПК, може да депозира писмен отговор, който следва задължително да съдържа реквизитите посочени в разпоредбата на чл. 367 ал.2 от ГПК.

В срока по чл. 367 ал.1 от ГПК, по делото е постъпил писмен отговор от ЗАД „ДаллБог: Живот и Здраве“ АД, ЕИК 200299615, чрез пълномощника- адвокат И. Ц., с който предявените обективно съединени искове за обезщетение за неимуществени вреди и за лихви за забава се оспорват по основание и размер. Претендират се разноски по реда на чл. 78 от ГПК, за пред настоящата съдебна инстанция. Иска се от съда в случай че намери предявените искове за основателни, да не уважава предявения иск за пълния му размер, тъй като претендираното с ИМ обезщетение за неимуществени вреди е прекомерно завишено и не съответства на практиката на съдилищата по аналогични случаи за процесния период, с оглед на установените от съдебната практика критерии за „справедливост“ по смисъла на чл. 52 от ЗЗД, както и с оглед на приноса на починалата за настъпилото ПТП, респ. за настъпване на вредоносните последици от деянието.

С отговора на ИМ от ответника, изразено е становище за допустимост на предявените искове, като няма пречка същите да бъдат разгледани от съда по същество.

С писмения отговор, признава се от ответната страна съществуването на валидно застрахователно правоотношение по отношение собствеността и ползването на л. а. „*“ с рег. № ***, по силата на Застрахователна полица № BG/30/121003082210. сключена със

„ЗАД ДаллбШт: Живот и здраве" АД. валидна към процесното произшествие.

Излагат се доводи от дружеството ответник, чрез процесуалния му представител, че претендираните от ищците размери на обезщетения за претърпените неимуществени вреди са необосновано и прекомерно завишени и несъответстващи на принципа на „справедливостта“.

Развиват се съображения, че съгласно съдебната практика понятието „справедливост", по смисъла на чл. 52 от ЗЗД. не е абстрактно понятие, а е свързано с преценката на редица конкретни, обективно съществуващи обстоятелства, имащи значение за правилното определяне на размера на обезщетението и обезщетението не може да бъде източник на обогатяване на пострадалото лице. От значение са и редица други обстоятелства, които би следвало да се обсъдят и въз основа на тяхната комплексна оценка да се заключи какъв размер обезщетение по справедливост да се присъди за неимуществени вреди.

Поддържа се с писмения отговор на ИМ, че размера на обезщетенията претендирани от ищците е прекалено завишен. Съгласно Постановление № 4/25.05.1961г. на Пленума на ВС, обезщетение за претърпени неимуществени вреди се присъжда само и единствено „след като се установи, че действително са претърпели такива вреди". Оспорва се от ответника като напълно недоказано и необосновано твърдението за претърпени от ищците неимуществени вреди вследствие смъртта на В. З. О.. Твърди се, че тримата ищци и починалата са живеели в отделни домакинства и близката връзка между тях следва да бъде доказана по делото. Твърди се още, че ищците въпреки че са кръвни роднини на починалата, по никакъв начин не са полагали дължимата по закон и морала грижа към починалата. Липсва каквато и да било връзка между тях, камо ли дълбока емоционална такава. Между тях не е имало близост, разбиране, споделяне на всекидневните проблеми, а тъкмо обратното отношенията са им били хладни, имало е голяма степен на отчужденост между тях. Твърдя, че майката на починалата не е била трудово ангажирана, за да получава доходи с които да полага дължимата грижа към починалото си дете. Твърди се с писмения отговор от ответната страна, че ищците, често са пътуващ извън територията на РБ и не са били в трайно близки контакти помежду си. Поддържа се, че децата на З. П. О. са били често жертва на домашно насилие и същите са били настанявани в социални домове и специализирани заведения.

Изложени са доводи от ответната страна, че съгласно чл. 51 ал. 2 от ЗЗД за вреди причинени от непозволено увреждане, обезщетение се дължи за всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Тези вреди обаче трябва да са действителни, реално причинени- да съществуват обективно. От значение е естеството на отношенията приживе между загиналия и правоимащите лица, като същите подлежат на доказване от ищците при условията на пълно и главно доказване. Обезщетение за неимуществени вреди се присъжда само на лица, които са били в близки отношения със загиналия и неговата смърт е породила болки и страдания, негативни емоционални изживявания, които следва да бъдат обезщетени.

С отговора на ИМ е направено *възражение за съпричиняване* на пътния инцидент и вредоносния резултат от страна на починалата В. З. О.. Същата преди настъпилия пътен

инцидент се е намирала на пътното платно в легнало положение на тялото си на осЕ.та линия на пътното платно в тъмната част от денонощието, облечена с тъмни дрехи. Починалата сама се е поставила в критична рискова ситуация в така създалата се пътна обстановка. Поддържа се от дружеството ответник, чрез неговия пълномощник, че посоченото по-горе нарушение от страна на починалата, се намира в пряка причинно-следствена връзка е настъпилото ПТП и вредоносните последици от него, поради което и при евентуална доказаност на исковата претенция, определеното от съда обезщетение следва да бъде намалено наполовина заради наличието на принос от страна на починалата.

Оспорва се от ответната страна с писмения отговор, механизма на процесното произшествие, така както е описан в исковата молба. Оспорва се в този смисъл и противоправния характер на пътното поведение на сочения за делинквент водач. респ. неговата изключителна вина за настъпилия пътен инцидент, както и на противоправния характер на пътното поведение на същия. Възражава се, че сочения за делинквент водач на МПС, не е виновен за настъпилия пътен инцидент и неговото поведение не е противоправно.

Оспорва се с писмения отговор на ответната страна обстоятелството, че леталния изход при водача на МПС е в пряка причинност с получените вследствие на процесното произшествие наранявания.

Оспорва се от ответната страна началната дата, от която се претендира лихва за забава-29.01.2022 /датата на настъпване на ПТП/. Излагат се доводи, че в настоящия случай приложима е разпоредбата на чл. 497 ал. 1. т. 2 КЗ, във връзка с чл. 496 ал.1 КЗ. Доброволната застрахователна претенция е входирана при дружеството ответник на 23.05.2022г., видно от представената към отговора претенция за изплащане на застрахователно обезщетение и образувана щета № 0801-002300/2022-0-03-04. На 14.06.2022г. ответното дружество е изисвало представянето на допълнителни доказателства, имащи значение за преценка основателността на предявената претенция. На 18.07.2022г. от страна на дружеството ответник е постановен отказ от изплащане на застрахователно обезщетение. С оглед горното, излагат се доводи, че началният момента от който следва да се претендира, респ. присъжда лихва е датата на изтичане на регламентирания в КЗ тримесечен срок за произнасяне на застрахователя по претенция за изплащане на обезщетение, респ. датата на входиране на исковата молба в съда, но не и от датата на настъпване на ПТП.

С писмения отговор не се възражава срещу приемането по делото на писмените доказателства, приложени към ИМ, като се представя Претенция с вх. № 2042/23.05.2022г., депозирана от ищите пред ЗАД „ДаллБог: Живот и Здраве“ АД.

Прави се искане за разпит на свидетели- А. Т. Р. и Е. Е. М., които са очевидци на процесното ПТП, като се уточнява че ЕГН и адресите на призоваване на посочените лица, ще бъдат представени допълнително и след запознаване с материалите по ДП № 38/2022г. по описа на РУ на МВР *.

Иска се от съда, след разпита на двамата свидетели очевидци и след приобщаването на

материалите по ДП № 38/2022г. по описа на РУ на МВР *, да допусне извършването на САТЕ, при задачи подробно посочени в отговора на ИМ.

Иска се от съда, да бъде изискана справка от ГД „Гранична полиция“ относно регистрираните излизания от територията на РБ, респ. влизания на територията на РБ, на лицата З. П. О., ЕГН *****, П. З. О., ЕГН ***** и Е. З. О., ЕГН *****, за периода от 01.01.2015г. до 29.01.2022г.. При положение, че съдът не уважи искането, да бъде издадено съдебно удостоверение на ответната страна в същия смисъл;

Иска се от съда да изиска справка от ТД на НАП *, относно данни за социално и здравно осигуряване и за регистрирани трудови, респ. други договори на лицето З. П. О., ЕГН *****, за периода от 01.01.2015г. до 29.01.2022г.. При положение че съдът не уважи искането, да ми бъде издадено съдебно удостоверение на ответника в същия смисъл;

Иска се от съда да бъде допуснат до разпит по делото, при режим на призоваване- Кмета на *- Ф. И., на адрес: *, **, който да отговори на въпросите- 1. Познава ли З. П. О., П. З. О. и Е. З. О., знае ли къде живеят, с кои лица живеят, познавал ли е загиналата В. О. и други релЕ.нтни към настоящия спор въпроси.

Иска се от съда да изиска справка от Агенция „Социално подпомагане“ *, съдържаща данни дали по отношение на лицето В. З. О., ЕГН *****, Е. З. О., ЕГН ***** и П. З. О., ЕГН *****, са били прилагани социални грижи, помощи, дали същите са били настанявани в специализирани социални заведения, за периода от 01.01.2005г. до 31.01.2022г. При положение, че съдът не уважи искането, моли се на осн. чл. 186 от ГПК- да бъде издадено съдебно удостоверение за снабдяване с доказателства в същия смисъл.

С писмения отговор на ИМ са направени особени процесуални искания:

Иска се от съда на основание чл. 229 ал.1 т. 4, респ. т.4 от ГПК, съдът да спре производството по настоящето дело, до снабдяване с информация дали по образуваното ДП 38/2022г., при РУ *, има изготвен Обвинителен акт и срещу кое лице. респ. дали същия е внесен в съд. респ. за хода на съдебното производство.

Ищците основават претенциите си на гражданска отговорност на трето лице, което при управление на МПС е нарушило правилата за движение, вследствие на което е настъпило ПТП, от което е настъпила смъртта на В. З. О. и претендират неимуществени вреди от гова. Посочения в исковата молба деликт изцяло покрива фактическия състав на престъпление по НК.

Изложените твърдения на страните и приложените по делото документи, дават основаниято да се приеме наличие на престъпни обстоятелства, от които зависи изхода на правния спор, предмет на настоящето дело. В случая фактическия състав на отговорността за вреди, включва извършено от делинквента престъпление, за което е започнало наказателно производство па реда на НПК. Влязлата в сила присъда, постановена по този ред, предвид разпоредбата на чл. 300 ГПК е задължителна за гражданския съд, който се произнася по гражданските последици от деянието. Не са налице и визираните в чл. 124 ал. 5 от ГПК предпоставки, при наличието на които в рамките на гражданския процес, може да се

установят престъпни обстоятелства от значение за конкретното правоотношение.

За да е налице преюдициалност по чл.229 ал.1. т. 5 респ. т. 4 от ГПК е необходимо да са налице престъпни обстоятелства, от установяването на които зависи изходът на гражданския спор, за да може да се вземе предвид наказателната присъда относно тези факти.

Доколкото в гражданския процес само по изключение в посочените в чл. 124 ал. 5 ГПК случаи, може да се установява дали дадено деяние съставлява престъпление и кой е извършителят, а такива /прекратяване или спиране на наказателното преследване/ в случая не са налице, то при наличие на данни, че вредоносното деяние, вероятно осъществява състав на престъпление, за което разследването вече е започнало, то едва след приключване на наказателното производство, било то с Постановление с предложение по чл. 375 НПК във вр. чл.78а НК в съда и постановяване на присъда /одобряване на споразумение, решение по чл. 378 НПК, във вр. чл. 78а НК/въведения е исковата молба спор ще може да бъде разрешен.

С оглед горното изложени са доводи, че преюдициалното престъпно обстоятелство е временна пречка за надлежното упражняване правото на иск, поради което производството по делото следва да бъде спряно по реда на чл.229, ал.1, т.5 ГПК, или т.4 от ГПК до приключване на разследването във връзка с настъпилото ПТП.

Направено е искане до съда, да бъде привлечено на страната на ответното дружество, като трето лице- помагач Р. М. А., ЕГН *****, с адрес: *.

Изложени са доводи, че правния интерес от това се обуславя от обстоятелството, че след реализиране на процесното ПТП, посоченото лице е напуснало мястото на неговото настъпване, като това е станало преди идването на органите за контрол на движение по пътищата, когато посещаването на местопроизшествието за тях е задължително по закон. Поддържа се че Р. М. А. не е имал правото да напуска местопроизшествието, освен в случаите, когато е наложително да му бъде оказана медицинска помощ или по друга неотложна причина. Поддържа се с писмения отговор, че Р. М. А. е бил употребил наркотични вещества докато е управлявал процесното МПС, с което е допуснал настъпилия пътен инцидент. С оглед доказване на горните обстоятелства, за ответното дружество се поражда правен интерес от привличане на Р. М. А. като трето лице помагач по настоящото дело, за да бъде същото обвързано от мотивите на съдебния акт по настоящото дело и с оглед реализиране на бъдеща регресна претенция на ответното дружество при евентуално осъдително решение спрямо ответното дружество по делото.

В срока и по реда на чл. 372 ал.1 от ГПК, по делото не е постъпила допълнителна искова молба от ищцовата страна, поради което съдът е преустановил размяната на книгата по делото.

Съдът на основание чл. 374 от ГПК във връзка с чл. 140 ал.3 от ГПК във връзка с чл. 146 от ГПК, изготви следния проект за доклад по делото, който обявява на страните:

Депозираният пред съда искова молба формално отговоря на изискванията на чл. 127 и чл. 128 от ГПК досежно нейните задължителни реквизити по закон. В исковата молба ясно и

точно са формулирани фактическите твърдения и обстоятелствата на които те се основават, изведени са правните съображения и са посочени коректно предявените иски и тяхното правно основание. Ищецът е направил доказателствените си искания и е представил доказателствата с които разполага към момента на предявяването на исковата молба.

Въз основа на фактическите твърдения изведени в обстоятелствената част на исковата молба и заявления от ищцата петитум на същата, следва да се приеме че е предявен за разглеждане пред съда осъдителен иск за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, предявен от ищите като близки роднини на починалата В. З. О., с правно основание чл. 432 ал. 1 и 2 от КЗ/ДВ бр.102/2015г./, при действието на който е бил сключен застрахователния договор по задължителната застраховка "ГО" на л.а. м. „*“, с рег. № * и е настъпило твърдяното застрахователно събитие, във връзка с разпоредбата на чл. 52 ЗЗД.

Съдът намира за приложими към настоящия казус правилата на Кодекса за застраховането /обн. ДВ, бр. 102/29.12.2015г., в сила от 01.01.2016г./ Съгласно § 22 ПЗР на КЗ за застрахователните договори, сключени преди влизането в сила на този кодекс, се прилага част четвърта от отменения Кодекс за застраховането (отм. ДВ бр. 102 от 29.12.2015г.), освен ако страните договорят друго след влизането в сила на този кодекс. В случая се установява че застрахователния договор по задължителната застраховка "гражданска отговорност" за л.а. м. „*“, с рег. № *, въз основа на Застрахователна полица № BG/30/121003082210, покриваща периода от 27.10.2021г. до 26.10.2022г., е бил валиден към момента на осъществяването на ПТП, което е настъпило на 29.01.2022г., около 20.25 часа, на път № *, при км. 0.5, от * в посока *, *, поради което, приложим към казуса е Кодекса за застраховането /обн. ДВ, бр. 102/29.12.2015г., в сила от 01.01.2016г.

Предявен е иск с правно основание чл. 86 от ЗЗД- за дължимата лихва върху претендираната сума като обезщетение за причинените неимуществени вреди, считано от 25.04.2021г.- датата на която изтича срока по чл. 429 ал. 3 от КЗ, във вр. с чл. 430 ал.1 от КЗ, до окончателното изплащане на дължимото.

Възражението за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалата, поради неспазване на правилата за движение съгласно ЗДвП, е депозирано пред съда в преклузивния срок съобразно разпоредбата на чл. 133 от ГПК- с отговора на исковата молба, поради което същото следва да бъде допуснато до разглеждане в настоящия процес. Приетото възражение на ответното дружество- ЗАД „ДаллБог: Живот и Здраве“ АД- за съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалата- починала от уврежданията, е с правно основание 51 ал. 2 от ЗЗД.

Съдът въз основа на служебно извършената проверка по реда на чл. 130 от ГПК за допустимостта на предявения иск за неимуществени вреди, счита същия за процесуално допустим. На този етап от развитието на производството, предвид твърденията в исковата молба и приложените към нея доказателства, процесуалната предпоставка за надлежно упражняване правото по чл. 498 ал. 3 КЗ е изпълнена, предвид което съдът приема предявения иск за неимуществени вреди от ищите срещу застрахователното дружество за процесуално допустим.

Съдът намира че страните по делото са надлежно конституирани, като не е налице нередовност във връзка с активната и пасивната легитимация по иска.

Ишците твърдят че към датата на смъртта на починалата в резултат на настъпилото ПТП- В. З. О., те са живели в едно домакинство, като са понесли много тежко загубата на своята дъщеря и сестра, още повече че В. З. О. е била най- голямата от трите деца и е помагала на майка си в домакинската работа и в отглеждането на нейните брат и сестра. Твърди се с ИМ че между членовете на семейството е била установена силна връзка, основана на привързаност, обич, уважение и подкрепа, като в резултат на причиненото по непредпазливост ПТП от деликвент- Р. А. А., с оглед на наличието на застрахователен договор „гражданска отговорност”, ишците обосновават правото си да предявят срещу застрахователя ответник- ЗАД „ДаллБог: Живот и Здраве“ АД- пряк иск с правно основание чл. 432 ал.1 от КЗ.

При преценката на материалната легитимация на ишците- брат и сестра на починалата, предявили претенция за обезщетение за неимуществени вреди по чл. 432 ал. 1 КЗ, съдът съобрази следното:

Съобразно разрешението на въпроса за активната материално правна легитимация дадено в ТР № 1/21.06.2018г., т. д. № 1/2016г., ОСНГТК на ВКС, материално легитимирани да получат обезщетение за неимуществени вреди от причинена смърт на техен близък са лицата, посочени в Постановление № 4/25.05.1961г. и Постановление № 5/24.11.1969г. на Пленума на ВС, и по изключение всяко друго лице, което е създадо трайна и дълбока емоционална връзка с починалия и търпи от неговата смърт продължителни болки и страдания, които в конкретния случай е справедливо да бъдат обезщетени. Обезщетение се присъжда при доказани особено близка връзка с починалия и действително претърпени от смъртта му вреди.

Необходимостта от разширяване на кръга на лицата, преди действието на чл. 493а КЗ– от 07.12.2018г., е наложено от Директива 2009/103/ЕО/16.09.2009г., относно застраховката "Гражданска отговорност" при използването на моторни превозни средства и за контрол върху задължението за сключване на такава застраховка и Директива 2012/29/ЕС/25.10.2012г. за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления.

По приложението на установения с чл. 52 ЗЗД принцип на справедливост в съдебната практика с Постановление № 4/25.05.1961г., Постановление № 5/24.11.1969г. и Постановление № 2/30.11.1984г. е възприет ограничителен подход спрямо кръга на правоимащите. От гледна точка на чл. 52 ЗЗД, обаче е справедливо да може да получи обезщетение за неимуществени вреди всеки, който е създал с починалия постоянна, трайна и дълбока емоционална връзка, заради съдържанието на която търпи морални болки и страдания от смъртта му, сравними по интензитет и продължителност с болките и страданията на най-близките.

Отричането на това право се отчита в Тълкувателно решение № 1/21.06.2018г., по т. д. №

1/2016г., ОСНГТК на ВКС като противоречащо на принципа за справедливост по чл. 52 ЗЗД и на гарантираното с чл. 6, ал. 2 от Конституцията на Република България и с чл. 20 и чл. 47 от Хартата за основните права в Европейския съюз, равенство на всеки пред закона. Поради това, извън изброените в Постановление № 4/61г. и Постановление на 5/69г. лица, правото да получат обезщетение се допуска за случаите, когато житейски обстоятелства и ситуации са станали причина между починалия и лицето да се породи особена близост, оправдаваща получаването на обезщетение за действително претърпени неимуществени вреди (наред с най-близките на починалия или вместо тях - ако те не докажат, че са претърпели вреди от неговата смърт).

Предпоставките съгласно тълкувателното решение на всички колегии на ВКС относно правото на обезщетение се свързват с доказването на трайна и дълбока емоционална връзка между починалия и всяко лице, което търпи от неговата смърт продължителни болки и страдания, които в конкретния случай е справедливо да бъдат обезщетени.

Отчетено е, че според традиционните за българското общество семейни отношения *братята и сестрите*, са част от най-близкия родствен и семеен кръг, а връзките помежду им се характеризират с взаимна обич, морална подкрепа, духовна и емоционална близост. Ето защо когато съдът установи, че поради конкретни житейски обстоятелства привързаността между тях е станала толкова силна, че смъртта на единия от родствениците е причинила на другия морални болки и страдания, надхвърлящи по интензитет и времетраене нормално присъщите за съответната родствена връзка, справедливо е да признае право на обезщетение за неимуществени вреди и на преживелия родственик. В тези случаи за получаването на обезщетение няма да е достатъчна само формалната връзка на родство, а ще е необходимо вследствие смъртта на близкия човек преживелият родственик да е понесъл морални болки и страдания, които в достатъчна степен обосновават основание да се направи изключение от разрешението, залегнало в постановления № 4/61 г. и № 5/69 г. на Пленума на ВС - че в случай на смърт право на обезщетение имат само най-близките на починалия.

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ДОКАЗАТЕЛСТВЕНАТА ТЕЖЕСТ :

Общата разпоредба на чл. 154 ал.1 от ГПК, задължаваща всяка страна да докаже в процеса фактите от които се ползва. В тежест на ишците по предявения пряк иск срещу застрахователя е чрез допустимите в ГПК доказателства, да проведат пълно и главно доказване на твърдените обстоятелства от фактическа страна във връзка със състава на чл. 432 от КЗ- настъпване на застрахователно събитие по вина на водач на застрахован по задължителната застраховка "ГО" лек автомобил, увреждане в резултат на настъпилото ПТП за починалата В. З. О. към момента на настъпването на ПТП, причинната връзка между уврежданията на починалата и застрахователното събитие, вината на водача на застрахования лек автомобил; наличието на близко родство/майка, брат и сестра/ на ишците и починалата В. З. О., към момента на настъпване на ПТП; вида, обема и интензитета на претърпените неимуществени вреди, причинени им във връзка с настъпилото застрахователно събитие; доказване на обстоятелства, че застрахователя е сезиран за настъпилото застрахователно събитие, с искане за извънсъдебно определяне размера на

обезщетението, по което ответникът по иска не се е произнесъл в законно установения срок, както и обстоятелствата свързани с изпадането на ответника в забава относно плащането на застрахователно обезщетение.

При условията на пълно и главно доказване следва да бъде установено и съществуването на трайна и дълбока емоционална връзка на ищите- брат и сестра с починалата и за настъпили в резултат на нейната смърт сериозни (като интензитет и продължителност) морални болки и страдания за втория и третия ищец по делото- неини брат и сестра, както и че смъртта на В. З. О., им е причинила морални болки и страдания, надхвърлящи по интензитет и времетраене нормално присъщите за съответната родствена връзка.

Ответникът по иска носи доказателствена тежест, да докаже при условията на пълно и главно доказване *съпричиняване* от страна на пострадалия пешеходец, за ПТП, настъпило на 29.01.2022г., около 20.25 часа, на път № *, при км. 0.5, от * в посока *, *.

Съобразно нормата на чл. 154 ал.1 от ГПК всяко от страните е длъжна да доказва фактите на които основава правните си твърдения. В тежест на ищите по делото е доказването на причинно следствената връзка между настъпилото ПТП и причинената смъртта на починалата В. З. О., както и че въз основа на това са настъпили за нейните близки родственици-майка, брат и сестра, неимуществени вреди изразяващи се в болката от нейната загуба. Ето защо ищите следва да докажат в настоящия процес твърдението си, че В. З. О. е починала именно в резултат на нанесените и в резултат на настъпилото ПТП по вина на водача Р. А. А.- телесни повреди, както и да установи чрез свидетелски показания, твърденията за тежката загуба от смъртта на лицето с което ищите са живели в едно докаминство, както и болката от нейната внезапна загуба.

Ответникът застраховател може да противопостави всички възражения които прекия извършител на деянието може да противопостави на ищите във връзка с предявения от тях иск за обезщетение за неимуществени вреди. Върху ответника тежи задължението да докаже всички обстоятелства във връзка с наведеното възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия, като основание за намаляване на обезщетението за неимуществени вреди от съда.

По доказателствените искания на страните:

Съдът след като анализира представените писмени доказателства от страните при извършената двойна размяна на книжа, намира че те са относими към предмета на доказване, допустими с оглед на тяхната форма и заверката им, както и необходими досежно правно релевантните факти които следва да бъде установени в настоящия процес. Следва на основание чл. 146 ал. 4 от ГПК, и на основание чл. 374 от ГПК и чл. 157 ал.1 от ГПК, същите да бъдат допуснати като доказателства по делото с настоящото определение.

По делото не се оспорва от ответната страна съществуването на валидно застрахователно правоотношение между собственика на л.а. м. „*“, с рег. № * и дружеството ответник- ЗАД „ДаллБог: Живот и Здраве“ АД, въз основа на задължителен договор „Гражданска отговорност“ по Застрахователна полица № BG/30/121003082210, валидна от 27.10.2021г. до

26.10.2022г., т. е и към момента на настъпване на процесното ПТП, като това обстоятелство следва на осн. чл. 146 ал.1 т. 4 от ГПК да бъде прието за безспорно и ненуждаещо се от доказване по делото.

Следва с оглед на твърденията на ищите по делото, да бъде допуснато събиране на гласни доказателства, чрез разпит на двама свидетели при режим на довеждане, които ще установяват причинените неимуществени вреди, свързани с претърпените от ищите болки и страдания във връзка с настъпилото ПТП.

Следва да бъдат допуснати до разпит като свидетели при призоваване- А. Т. Р. и Е. Е. М., които са очевидци на процесното ПТП, като посочването на ЕГН и адресите на призоваване на посочените лица, ще бъде извършено допълнително, след запознаване с материалите по ДП № 38/2022г. по описа на РУ на МВР *.

Следва да бъде уважено искането на ответната страна- след разпита на двамата свидетели очевидци и след приобщаването на материалите по ДП № 38/2022г. по описа на РУ на МВР *, съдът да допусне извършването на САТЕ, при задачи подробно посочени в отговора на ИМ.

Следва да бъде допуснат до разпит по делото, при режим на призоваване- Кмета на *- Ф. И., на адрес: *, **, който да отговори на въпросите- 1. Познава ли З. П. О., П. З. О. и Е. З. О., знае ли къде живеят, с кои лица живеят, познавал ли е загиналата В. О. и други релевантни към настоящия спор въпроси.

Следва да бъде изискана справка от ГД „Гранична полиция“ относно регистрираните излизания от територията на РБ, респ. влизания на територията на РБ, на лицата З. П. О., ЕГН *****, П. З. О., ЕГН ***** и Е. З. О., ЕГН *****, за периода от 01.01.2015г. до 29.01.2022г..

Следва да се изиска писмена справка от ТД на НАП *, относно данни за социално и здравно осигуряване и за регистрирани трудови, респ. други договори на лицето З. П. О., ЕГН *****, за периода от 01.01.2015г. до 29.01.2022г..

Следва да бъде уважено искането до съда- да изиска писмена справка от Агенция „Социално подпомагане“ *, съдържаща данни дали по отношение на лицето В. З. О., ЕГН *****, Е. З. О., ЕГН ***** и П. З. О., ЕГН *****, са били прилагани социални грижи, помощи, дали същите са били настанявани в специализирани социални заведения, за периода от 01.01.2005г. до 31.01.2022г.

Следва да бъде уважено искането на ищцовата страна- да бъде допусната и назначена съдебно медицинска експертиза, която да бъде възложена на експерта- * К. А., който след като се запознае с материалите по настоящото дело и тези събрани по ДП № 38/2022г. по описа на РУ на МВР *, да отговори на поставените задачи с ИМ по делото.

По особените искания на ответника с отговора на ИМ:

Застрахователят ответник, чрез пълномощника си по делото, иска спиране на настоящото производство на основание чл. 229, ал. 1, т. 4 или т. 5 от ГПК. Това искане съдът намира за

редовно и допустимо, но същото е неоснователно. Наказателното производство все още се намира на досъдебен стадий, като се развива по образуваното ДП № 38/2022г. по описа на РУ на МВР *, но не е внесено за разглеждане в съда с обвинителен акт, поради което няма как да бъде допуснато от съда спиране по чл. 229, ал. 1, т. 4 от ГПК.

Гражданското производство се спира на основание чл. 229, ал. 1, т. 5 от ГПК само тогава, когато пред съда са събрани достатъчно доказателства за престъпни обстоятелства, които имат решаващо значение за правилното решаване на спора, и не е възможно тези обстоятелства да се установят в самото гражданско производство /Определение № 50396 от 27.09.2022г. на ВКС по ч.т.д. № 1671/2022г., I т.о., ТК/. Гражданският съд може да спре исковото производство на основание чл. 229, ал. 1, т. 5 от ГПК, ако в хода на разглеждане на делото сам е констатирал престъпни обстоятелства и е преценил, че те са от значение за правилното разрешаване на гражданския спор и че тези обстоятелства не могат да бъдат установени в исковото производство /Определение № 158 от 06.02.2023г. на ВКС по ч.гр.д. № 115/2023г., I г.о., ГК; Определение № 450 от 06.11.2020г. на ВКС по ч.т.д. № 1446/2020г., II т.о., ТК и др./. Настоящият исков процес се намира във фазата по размяна на книжа между страните и все още не са събрани убедителни доказателства за престъпни обстоятелства, които могат да имат решаващо значение за правилното решаване на спора и да не могат да бъдат установени в исковото производство. Искането за спиране на т.д. № 50/2023г. по описа на ОС Благоевград е неоснователно и следва да бъде оставено без уважение.

Ответната страна е направила искане за привличане на трето лице-помагач. Това искане съдът намира за редовно, допустимо и основателно. Налице са предпоставките, визирани в нормата на чл. 219 от ГПК. Правният интерес на застрахователя е надлежно обоснован. Ако настоящото дело приключи с негативен за ответника резултат и се установи, че водачът на л.а. м. „*“, с рег. № *- Р. А. А., е причинил виновно процесното ПТП и го е напуснал, без да изчака органите на реда, дружеството ще има право да претендира да получи от него присъденото на ищеца застрахователно обезщетение, чрез предявяване на регресен иск. В този смисъл за ответника ЗАД „ДаллБог: Живот и Здраве“ АД е налице правен интерес- Р. А. А. да бъде конституиран по делото като трето лице-помагач на ответната страна, за да бъде същият обвързан и от мотивите към постановения съдебен акт.

Следва да се насрочи открито съдебно заседание, за което да се призоват главните страни, както и третото лице помагач. Доколкото чрез производството по привличане на подпомагаща страна се цели единствено да бъде улеснена защитата на подпомаганата по предявения иск страна и да бъде обвързано третото лице-помагач с мотивите на решението по същия, без на последното да е предоставена самостоятелна правна защита в това вече висящо исково производство относно чуждото спорно право /Определение № 1054 от 22.10.2012г. на ВКС по ч.т.д. № 737/2012г., II т.о., ТК/, съдът не е задължен да му връчва препис от исковата молба и отговора, както и не се налага да се дават срокове за вземане на отношение по тях. Третото лице-помагач следва да получи копие на настоящия съдебен акт и да бъде призовано за предстоящото открито съдебно заседание по делото, в което ще може да изрази позицията си по спора и да направи съответните процедурни и доказателствени

искания, ако прецени, че е налице необходимост от такива.

Следва на основание чл. 374 ал.2 от ГПК, на страните да бъде връчен препис от настоящото определение, както и да им бъде обявен проекта за доклад изготвен от съдията докладчик.

Следва да бъде насрочено открито съдебно заседание по делото за 13.05.2024г. от 14.00 часа, за която дата да се призоват страните по делото и техните пълномощници.

Водим от горното и на основание чл. 374 от ГПК, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ОБЯВАВА на основание чл. 374 ал.2 от ГПК, *писмения си проект за доклад* на страните по настоящото дело.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането на ответника за спиране на делото на основание чл. 229, ал. 1, т. 4 или т. 5 от ГПК.

КОНСТИТУИРА Р. А. А., ЕГН *****, адрес *, *, *, като трето лице-помагач на ответното дружество.

ДОПУСКА КАТО ПИСМЕНИ ДОКАЗАТЕЛСТВА по делото— представените от страните при извършената двойна размяна на книга по делото.

ПРИЕМА на осн. чл. 146 ал.1 т. 4 от ГПК за безспорно и ненуждаещо се от доказване по делото- съществуването на валидно застрахователно правоотношение между собственика на л.а. м. „*“, с рег. № * и дружеството ответник- ЗАД „ДаллБог: Живот и Здраве“ АД, въз основа на задължителен договор „Гражданска отговорност“ по Застрахователна полица № BG/30/121003082210, валидна от 27.10.2021г. до 26.10.2022г., т. е и към момента на настъпване на ПТП, настъпило на 29.01.2022г., около 20.25часа, на път № *, при км. 0.5, от * в посока *, *.

ДА СЕ ИЗИСКА за де приобщи към доказателствата по делото- заверен препис от ДП № 38/2022г. по описа на РУ на МВР *.

ДОПУСКА събиране на гласни доказателства, чрез разпит на двама свидетели при режим на довеждане, по искане на ищцовата страна, които ще установяват причинените неимуществени вреди, свързани с претърпените от ищите болки и страдания във връзка с настъпилото ПТП.

ДОПУСКА до разпит като свидетели при призоваване- А. Т. Р. и Е. Е. М., които са очевидци на процесното ПТП, като се уточнява че ЕГН и адресите на призоваване на посочените лица, ще бъдат представени допълнително и след запознаване с материалите по ДП № 38/2022г. по описа на РУ на МВР *.

ДОПУСКА до разпит като свидетел по делото, при режим на призоваване- Кмета на *- Ф. И., на адрес: *, **, който да отговори на въпросите- 1. Познава ли З. П. О., П. З. О. и Е. З. О., знае ли къде живеят, с кои лица живеят, познавал ли е загиналата В. О. и други релевантни към настоящия спор въпроси.

ДОПУСКА на осн. чл. 195 и сл. от ГПК извършването на съдебно автотехническа експертиза, която възлага на * Ж. С., който след като се запознае с материалите по настоящото дело и материалите по ДП № 38/2022г. по описа на РУ на МВР *, и след разпита на двамата свидетели очевидци, да отговори на въпроси подробно посочени в отговора на ИМ от ответната страна.

ЗАДЪЛЖАВА ответника ЗАД „ДаллБог: Живот и Здраве“ АД, в едноседмичен срок от получаването на настоящото определение на съда, да внесе по сметката на ОС Благоевград, сумата 300лв. като предварителен депозит за изготвянето на допуснатата САТЕ.

ДОПУСКА на основание чл. 197 ал. 1 от ГПК съдебно медицинска експертиза, като **ВЪЗЛАГА** нейното извършване на * К. А., който след като се запознае с материалите по настоящото дело и тези събрани по ДП № 38/2022г. по описа на РУ на МВР *, да отговори на поставените задачи с ИМ по делото.

ЗАДЪЛЖАВА експерта по допуснатата и назначена експертиза да изготви експертното си заключение и да го представи по делото, най – късно една седмица преди датата на съдебното заседание, като в случай на несвоевременно изпълнение на това задължение от съда в указания му срок, експерта ще бъде санкциониран съгласно разпоредбата на чл. 86 във връзка с чл. 91 от ГПК с ГЛОБА в размер от 50 до 300лв., като може да бъде и отстранен от задълженията си.

Разноските за допуснатата експертиза на осн. чл. 83 ал. 3 от ГПК, да се покрият от сумите предвидени в бюджета на ОС Благоевград, тъй като ищцата З. П. О. е освободена от заплащането на разноски по делото.

ДА СЕ ИЗИСКА писмена справка от ГД „Гранична полиция“ относно регистрираните излизания от територията на РБ, респ. влизания на територията на РБ, на лицата З. П. О., ЕГН *****, П. З. О., ЕГН ***** и Е. З. О., ЕГН *****, за периода от 01.01.2015г. до 29.01.2022г..

ДА СЕ ИЗИСКА писмена справка от ТД на НАП *, относно данни за социално и здравно осигуряване и за регистрирани трудови, респ. други договори на лицето З. П. О., ЕГН *****, за периода от 01.01.2015г. до 29.01.2022г..

ДА СЕ ИЗИСКА писмена справка от Агенция „Социално подпомагане“ *, съдържаща данни дали по отношение на лицето В. З. О., ЕГН *****, Е. З. О., ЕГН ***** и П. З. О., ЕГН *****, са били прилагани социални грижи, помощи, дали същите са били настанявани в специализирани социални заведения, за периода от 01.01.2005г. до 31.01.2022г.

ДА СЕ ВРЪЧИ препис от настоящото определение на главните страни по делото и на третото лице помагач.

НАСРОЧВА ОТКРИТО СЪДЕБНО ЗАСЕДАНИЕ по делото за 15.12.2023г. от 14.00 часа, за която дата страните и вещите лица, да бъдат редовно призовани.

Определението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Съдия при Окръжен съд – Благоевград: _____